

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **I. T. I.**, zastoupen JUDr. Jitkou Páskovou, advokátkou se sídlem Brno, Tomešova 1, proti žalovanému: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, Křížová 25, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2001, č. j. 30 Ca 130/2001 - 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včasným podáním odvolání ze dne 17. 3. 2002 domáhal u Vrchního soudu v Praze zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2001, č. j. 30 Ca 130/2001 - 38, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení v Praze ze dne 2. 5. 2001.

Po poučení provedeném Městským soudem v Praze podle pokynu Vrchního soudu v Praze o nabytí účinnosti nové právní úpravy provedené zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, podal žalobce dne 22. 1. 2003 kasační stížnost.

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení v Praze ze dne 2. 5. 2001, č. 251 013 951 byl žalobci přiznán dnem 1. 1. 2000 podle ust. § 29 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v platném znění, a podle čl. 13 a čl. 39 odst. 2 Smlouvy mezi Českou republikou a Bulharskou republikou o sociálním zabezpečení, Praha, 25. listopadu 1998, sdělení č. 2/2002 Sb. m. s., starobní důchod v celkové výši 4650 Kč měsíčně. Podle vládního nařízení č. 353/2000 Sb. se od prosince 2000 zvyšuje procentní výměra důchodu 3340 Kč o 5% tj. o 167 Kč na 3507 Kč, základní výměra důchodu se nezvyšuje a nadále náleží ve výši 1310 Kč měsíčně, tedy celkem 4817 Kč měsíčně. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že žalobci bylo zohledněno 25 roků pojištění, což činí 37,5 % výpočtového základu ve výši

8905 Kč, jenž odpovídá osobnímu vyměřovacímu základu 16 543 Kč, zjištěnému v rozhodném období za rok 1977.

Žalobce s výší starobního důchodu nesouhlasil a ve svém opravném prostředku poukazoval, že mu nebyly zohledněny doby pojištění, které získal na území České republiky, a to celkem 1778 dnů odpracovaných v letech 1947 (91 dnů), 1948 (285 dnů), 1949 (365 dnů), 1951 (91 dnů), 1953 (365 dnů) a 1954 (365 dnů). Dále požadoval nedoplatek na starobním důchodu od roku 1986 do roku 2000 a úroky z těchto nedoplateků. Poukazoval, že rozhodnutí ČSSZ o přiznání dílčího starobního důchodu ze dne 12. 11. 1986 bylo zrušeno rozhodnutím Městského soudu v Praze.

Městský soud v Praze k odvolání žalobce rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 2. 5. 2001 potvrdil, neboť z osobního listu důchodového pojištění znějícího na jméno žalobce bylo zjištěno, že žalobce má zohledněno v systému českého pojištění celkem 25 roků 261 dnů pojištění, s tím, že od 7. 2. 1978 do 31. 11. 1999 se potom jedná o dobu vyloučenou získanou v bulharském pojištění.

Dále Městský soud v Praze konstatoval, že řízení o přiznání dávky důchodového pojištění ve smyslu § 81 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění, se zahajuje na základě písemné žádosti. Za den uplatnění nároku se považuje den, kdy se oprávněný poprvé obrátil na příslušnou organizaci nebo na příslušný orgán se žádostí o její přiznání. Žalobce podal žádost o přiznání starobního důchodu dnem 1. 1. 2000, tedy dnem, kdy vstoupila v platnost Smlouva mezi Českou republikou a Bulharskou republikou o sociálním zabezpečení. Žalovaný správní orgán byl při svém rozhodování vázán žádostí žalobce ze dne 17. 1. 2000. Jestliže tedy žalobce požadoval přiznání starobního důchodu od roku 1986, tak tento požadavek neodpovídal jeho žádosti ze dne 17. 1. 2000 uplatněné u bulharského nositele pojištění. Dále ust. § 55 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. podle něhož nárok na výplatu důchodu nebo jeho části zaniká uplynutím tří let ode dne, za který důchod nebo jeho část náleží, neumožňuje přiznání dávky důchodového pojištění za období delší než 3 roky ode dne uplatnění žádosti a neumožňuje to ani nová Smlouva mezi Českou republikou a Bulharskou republikou o sociálním zabezpečení, která nahradila smlouvy sjednané bývalou Československou republikou a Bulharskou republikou v této oblasti, podle kterých mohl být přiznáván pouze dílčí starobní důchod, nikoliv tedy starobní důchod ve smyslu § 29 zákona č. 155/1995 Sb. Podle dříve platné smluvní úpravy byl žalobci přiznán dílčí starobní důchod rozhodnutím bývalého Úřadu důchodového zabezpečení ze dne 25. 2. 1988, č. 251 013 951, ode dne 19. 6. 1986 ve výši 1076 Kč měsíčně, proti kterému žalobce neuplatnil žádný opravný prostředek, a proto to rozhodnutí nabylo právní moci, a tento důchod byl žalobci vyplácen až do 31. 12. 1999.

Městský soud v Praze se rovněž zabýval námitkou žalobce týkající se nezohlednění dob pojištění na území České republiky, kde žalobce pracoval do 31. 12. 1977, a vzal za prokázané důkazy údaje uvedené v dávkovém spisu žalobce, a to jak z osobního listu důchodového pojištění znějícího na jeho jméno ze dne 6. 4. 2001, tak i z evidenčních listů, o době zaměstnání a z ročního výkazu daně ze mzdy, neboť žalobce nepředložil žádný nový důkaz o tom, že s výjimkou dob pojištění na území České republiky od doby příjezdu tj. 17. 3. 1947 do doby odjezdu 31. 12. 1977 na území České republiky získal další doby pojištění.

Smlouva mezi Českou republikou a Bulharskou republikou o sociálním zabezpečení umožňuje přiznat starobní důchod dle právních předpisů smluvních stran s tím, že doba pojištění u druhé ze smluvních stran je dobou vyloučenou pro výpočet starobního důchodu. Žalobce získal celkem v českém pojištění 25 roků a splnil podmínky nároku na starobní důchod po ust. § 28 a § 29 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., a to dnem vstupu v platnost Smlouvy mezi Českou republikou a Bulharskou republikou o sociálním zabezpečení, která přiznání starobního důchodu umožňuje, tedy dnem 1. 1. 2000.

Vzhledem k tomu, že žalobce nepředložil žádný důkaz o dalších dobách pojištění na území České republiky v období od 17. 3. 1947 do 31. 12. 1977, kdy na území České republiky pobýval a pracoval, neprokázal ani dobu studia na stavební fakultě ČVUT v Praze, když nepředložil žádný doklad o řádném studiu na této vysoké škole, potvrdil Městský soud v Praze opravným prostředkem napadené rozhodnutí ČSSZ ze dne 2. 5. 2001, které odpovídá zákonu č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 233/1998 Sb.

Žalobce (stěžovatel) ve svém podání uvádí, že kasační stížnost podává z důvodů uvedených ustanovených v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a to z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, že Městský soud v Praze v průběhu řízení nedostatečně zjistil skutkový stav věci, když žalobci neposkytl dodatečnou lhůtu k předložení tohoto důkazu, anebo v souladu s občanským soudním řádem předseda senátu si neopatřil uvedenou listinu sám jejím vyžádáním od ČVUT, a proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudkem zrušil stížností napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2001.

Dále stěžovatel namítal, že proti rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení ze dne 25. 2. 1988 nepodal opravný prostředek, a že ze spisu tohoto úřadu zjistil, že mu toto rozhodnutí nebylo doručováno do vlastních rukou, a že tak tento úřad není schopen prokázat, zda mu bylo toto rozhodnutí skutečně doručeno. V jeho spise vedeném ČSSZ potvrzení pošty o doručení tohoto rozhodnutí do Bulharska chybí a spis neobsahuje ani kopii předmětného rozhodnutí, pouze pracovní versi výpočtu důchodu. Vzhledem k tomu, že mu nikdy nebylo uvedené rozhodnutí doručeno, byla mu odňata možnost podat opravný prostředek a rozhodnutí tak nenabylo právní moci.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek přezkoumal v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Neshledal, že by řízení před soudem bylo zmatečné nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé a ani neshledal, že by napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné, nebo že by šlo o případ, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Kasační stížnost není důvodná.

Především nutno konstatovat, že stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje výslovně důvod uvedený v § 103 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze podat kasační stížnost z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že správně zjištěný skutkový stav je podřazen nesprávné právní normě, popř. je vybrána odpovídající právní norma, je však nesprávně vyložena či aplikována.

Stěžovatel ve svém podání uvádí, že v průběhu soudního řízení byl nedostatečně zjištěn skutkový stav věci, když mu Městský soud v Praze neposkytl dodatečnou lhůtu k předložení důkazu o studiu na ČVUT a ani si neopatřil uvedenou listinu sám jejím vyžádáním od ČVUT. Z dalšího obsahu podání tedy vyplývá, že se ve skutečnosti jedná o námitku spočívající v nedostatecích ve skutkových zjištěních, námitku podřaditelnou pod ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Soud posuzuje tvrzené důvody kasační stížnosti podle jejich obsahu a nikoliv podle formálního označení.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že při jednání Městského soudu v Praze dne 5. 12. 2001 uvedl stěžovatel novou skutečnost, a to že na území bývalého Československa studoval Stavební fakultu ČVUT a byl řádným studentem asi v letech 1950 - 55. Dobu si přesně nepamatuje a nemá k dispozici ani žádný doklad o studiu na této VŠ, potvrzení o studiu na VŠ si však od ČVUT vyžádá. Žádost o zohlednění studia na ČVUT s příslušným potvrzením o studiu podal na ČSSZ až dne 18. 4. 2003, jak výslovně uvádí ve své kasační stížnosti. Z podání stěžovatele, jakož i obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud dále zjistil, že požadavek zápočtu doby studia na ČVUT v Praze stěžovatel neuplatnil ve správním řízení, proto nemohly být tyto doby v rámci přezkumu soudem posuzovány a nebylo tedy třeba k nim zjišťovat a posléze provádět jakékoliv důkazy. Řízení před Městským soudem v Praze tak nemohlo být zatíženo vadou podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Z listinných důkazů založených ve spise (především z osobního listu důchodového zabezpečení) je zřejmé, že Městský soud v Praze vycházel ze správně zjištěného skutkového stavu a že správně posoudil právní otázky v předcházejícím řízení, když pak při svém rozhodování použil správný právní předpis, tj. zákon č. 155/1995 Sb. a Smlouvu mezi Českou republikou a Bulharskou republikou o sociálním zabezpečení, a jejich ustanovení správně vyložil. Námitka nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v řízení před soudem podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. je tak za těchto okolností nedůvodná.

Pokud jde o námitku stěžovatele, že proti rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení ze dne 25. 2. 1988 č. 251 013 951 nepodal opravný prostředek, neboť mu nikdy nebylo uvedené rozhodnutí doručeno a byla mu odňata možnost podat opravný prostředek a rozhodnutí tak nenabylo právní moci, Nejvyšší správní soud uvádí, že touto námitkou se v daném řízení zabývat nemohl. Stěžovatel (žalobce) se svým opravným prostředkem ze dne 6. 5. 2001, posléze odvoláním ze dne 17. 3. 2002, jakož i a kasační stížností ze dne 22. 1. 2003, domáhal přezkoumání rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení v Praze ze dne 2. 5. 2001, č. 251 013 951, přičemž rozhodnutí ÚDZ ze dne 25. 2. 1988 není ve vztahu k napadenému rozhodnutí dle ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.

Pokud jde o řízení před Městským soudem v Praze, které předcházelo podání kasační stížnosti proti jeho rozsudku, Nejvyšší správní soud neshledal žádné závady v doručování stěžovateli do Bulharské republiky, a to ani v případě přímého doručování do vlastních rukou, neboť takový způsob doručování umožňuje čl. 31 odst. 2 Smlouvy mezi Českou republikou a Bulharskou republikou o sociálním zabezpečení, když stanoví, že při provádění této Smlouvy se mohou nositelé pojištění, úřady a soudy navzájem a se zúčastněnými osobami nebo jejich zástupci stýkat přímo nebo jednat prostřednictvím styčných míst v jejich úředním jazyce.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel jiné námitky v kasační stížnosti neuplatnil, Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal v postupu a rozhodnutí Městského soudu v Praze

stěžovatelem tvrzené vady řízení spočívající v nedostacích ve skutkových zjištěních ani blíže nedefinovanou nezákonnost. Za této situace nepovažuje kasační stížnost za důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů kasační stížnosti bylo tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť stěžovatel nebyl ve věci úspěšný a správní orgán nemá na jejich náhradu právo ze zákona (§ 60 odst. 1, 2 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 4. 8. 2004

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu